Woensdag, 7 juli 2021

P9_TA(2021)0346

Samenwerking tussen de EU en de NAVO in het kader van de trans-Atlantische betrekkingen

Resolutie van het Europees Parlement van 7 juli 2021 over de samenwerking tussen de EU en de NAVO in het kader van de trans-Atlantische betrekkingen (2020/2257(INI))

(2022/C 99/12)

Het Europees Parlement,

— gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

— gezien het Noord-Atlantisch Verdrag,

— gezien titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name de artikelen 21 en 42,

— gezien zijn resolutie van 13 juni 2018 over de betrekkingen tussen de EU en de NAVO ([1]),

— gezien zijn resolutie van 11 december 2018 over duurzame militaire mobiliteit ([2]),

— gezien zijn resolutie van 14 februari 2019 over de toekomst van het INF-verdrag en de gevolgen voor de Europese Unie ([3]),

— gezien de verklaring van de secretaris-generaal van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) over het Verdrag ter vernietiging van de kernwapens voor de middellange en de korte afstand van 2 augustus 2019,

— gezien zijn wetgevingsresolutie van 26 november 2019 over het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde en Richtlijn 2008/118/EG houdende een algemene regeling inzake accijns wat betreft defensie-inspanningen binnen het Uniekader ([4]),

— gezien zijn resolutie van 15 januari 2020 over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid — jaarverslag 2018 ([5]),

— gezien zijn resolutie van 15 januari 2020 over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid — jaarverslag ([6]),

— gezien zijn resolutie van 25 maart 2021 over de uitvoering van Richtlijn 2009/81/EG betreffende aanbestedingen op defensie- en veiligheidsgebied, en van Richtlijn 2009/43/EG betreffende de overdracht van defensiegerelateerde producten ([7]),

— gezien de conclusies van de Raad van 14 november 2016 over de algemene strategie voor de EU op het gebied van buitenlands en veiligheidsbeleid getiteld "Gedeelde visie, gemeenschappelijke actie: een sterker Europa",

— gezien Besluit (EU) 2017/971 van de Raad van 8 juni 2017 tot bepaling van de plannings- en uitvoeringsregelingen voor niet-uitvoerende militaire GVDB-missies van de EU en tot wijziging van Besluit 2010/96/GBVB betreffende een militaire missie van de Europese Unie om de Somalische veiligheidstroepen te helpen opleiden, Besluit 2013/34/GBVB betreffende een militaire missie van de Europese Unie om de Malinese strijdkrachten te helpen opleiden (EUTM Mali) en Besluit (GBVB) 2016/601 betreffende een militaire GVDB-opleidingsmissie van de Europese Unie in de Centraal-Afrikaanse Republiek (EUTM RCA) ([8]), waarin het militair plannings- en uitvoeringsvermogen van de EU (MPCC) wordt opgezet,

— gezien het defensiepakket dat de Commissie op 7 juni 2017 heeft voorgesteld in haar discussienota over de toekomst van de Europese defensie (COM(2017)0315),

---

([1]) PB C 28 van 27.1.2020, blz. 49.
([2]) PB C 388 van 13.11.2020, blz. 22.
([3]) PB C 449 van 23.12.2020, blz. 149.
([4]) PB C 232 van 16.6.2021, blz. 71.
([5]) Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0009.
([6]) Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0008.
([7]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0102.
([8]) PB L 146 van 9.6.2017, blz. 133.

Woensdag, 7 juli 2021

— gezien de conclusies van de Europese Raad van 13 en 14 december 2018 over veiligheid en defensie,

— gezien de conclusies van de Raad van 17 juni 2020 over veiligheid en defensie,

— gezien Besluit (GBVB) 2020/1639 van de Raad van 5 november 2020 tot vaststelling van de algemene voorwaarden op grond waarvan derde staten bij wijze van uitzondering kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen aan afzonderlijke PESCO-projecten ([9]),

— gezien de conclusies van de Raad van 16 november 2020 getiteld "Een herstel dat de overgang naar een meer dynamische, veerkrachtige en concurrerende Europese industrie bevordert",

— gezien de conclusies van de Raad van 20 november 2020 over de strategische evaluatie van de PESCO 2020,

— gezien het besluit van de Raad van 6 mei 2021 tot goedkeuring van de deelname van de Verenigde Staten, Canada en Noorwegen aan het PESCO-project militaire mobiliteit,

— gezien de conclusies van de Raad van 16 april 2021 over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio,

— gezien het besluit van de VS om zich opnieuw aan te sluiten bij de Overeenkomst van Parijs,

— gezien de gezamenlijke verklaring die is aangenomen tijdens de top tussen de EU en de VS op 15 juni 2021,

— gezien de gezamenlijke verklaring die is aangenomen tijdens de top tussen de EU en Canada op 15 juni 2021,

— gezien de routekaart voor klimaatverandering en defensie die is voorgesteld door de Europese Dienst voor extern optreden op 6 november 2020,

— gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 2 december 2020 getiteld "Een nieuwe EU/VS-agenda voor wereldwijde verandering" (JOIN(2020)0022),

— gezien de conclusies van de Europese Raad van 10 en 11 december 2020 over de betrekkingen tussen de EU en de VS,

— gezien het besluit van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit,

— gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 16 december 2020 getiteld "De EU-strategie inzake cyberbeveiliging voor het digitale tijdperk" (JOIN(2020)0018),

— gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 7 juni 2017 getiteld "Een strategische aanpak van weerbaarheid in het externe optreden van de EU" (JOIN(2017)0021),

— gezien de verklaring van de leden van de Europese Raad van 26 februari 2021 over veiligheid en defensie,

— gezien het akkoord dat de onderhandelaars van het Europees Parlement en de Raad op 10 december 2020 hebben bereikt betreffende het Europees Defensiefonds,

— gezien het politieke akkoord tussen het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2020 over het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) voor het meerjarig financieel kader (MFK) voor de periode 2021-2027,

— gezien de overeenkomst tussen de EU en de NAVO van 14 maart 2003 inzake de beveiliging van gegevens,

([9]) PB L 371 van 6.11.2020, blz. 3.

— gezien de gezamenlijke verklaring over de samenwerking tussen de EU en de NAVO, die op 8 juli 2016 in Warschau werd ondertekend door de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van de Europese Commissie en de secretaris-generaal van de NAVO,

— gezien de gemeenschappelijke reeks van 74 voorstellen voor de uitvoering van de gezamenlijke verklaring van Warschau, die werd bekrachtigd door de raden van de EU en van de NAVO op 6 december 2016 en 5 december 2017,

— gezien de gezamenlijke verklaring over de samenwerking tussen de EU en de NAVO, die op 10 juli 2018 in Brussel is ondertekend door de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van de Europese Commissie, en de secretaris-generaal van de NAVO, en de verklaring naar aanleiding van de NAVO-top in Brussel, afgelegd door de staatshoofden en regeringsleiders die deelnamen aan de bijeenkomst van de Noord-Atlantische Raad in Brussel op 11 en 12 juli 2018,

— gezien de vijf voortgangsverslagen die in juni en december 2017 en in juni 2018, 2019 en 2020 gezamenlijk zijn ingediend door de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) en de secretaris-generaal van de NAVO over de uitvoering van de gemeenschappelijke reeks voorstellen,

— gezien de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties, met name SDG 16 ter bevordering van vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling,

— gezien de verplichting tot nucleaire ontwapening van artikel VI van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens (NPV) voor statelijke partijen die nucleaire wapens bezitten,

— gezien de verklaring naar aanleiding van de top van Wales van de staatshoofden en regeringsleiders die op 5 september 2014 deelnamen aan de vergadering van de Noord-Atlantische Raad in Wales,

— gezien het communiqué van de top in Brussel, afgegeven door de staatshoofden en regeringsleiders die op 14 juni 2021 deelnamen aan de vergadering van de Noord-Atlantische Raad in Brussel,

— gezien het communiqué van de leiders van de G7 van 13 juni 2021 getiteld "Onze gezamenlijke agenda voor een mondiaal optreden voor een betere heropbouw",

— gezien de top tussen de VS en Rusland die op 16 juni 2021 in Genève werd gehouden,

— gezien de VN-agenda voor ontwapening, getiteld "Securing our common future",

— gezien het verslag van 25 november 2020 van de door de secretaris-generaal van de NAVO aangewezen en door Thomas de Maizière en Wess Mitchell gezamenlijk voorgezeten reflectiegroep, getiteld: "NATO 2030: United for a New Era",

— gezien het verslag van de NATO 2030 Young Leaders Group van 4 februari 2021, getiteld "NATO 2030: Embrace the change, guard the values",

— gezien het bezoek van de secretaris-generaal van de NAVO aan het college van commissarissen op 15 december 2020,

— gezien de deelname van de VV/HV aan de bijeenkomst van de ministers van Defensie van de NAVO op 17 en 18 februari 2021, en aan de bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken van de NAVO van 23 en 24 maart 2021,

— gezien de toespraak over de Staat van de Unie van Commissievoorzitter Juncker op 14 september 2016,

— gezien de verklaringen van de politieke leiders van de NAVO en de EU tijdens de speciale editie van de veiligheidsconferentie van München, "Beyond Westlessness", op 19 februari 2021,

— gezien de gedachtewisseling tijdens de zitting van de interparlementaire conferentie over het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) van 3 maart 2021,

— gezien Evaluatie nr. 09/2019 van de Europese Rekenkamer (ERK) van 12 september 2019 inzake Europese defensie,

Woensdag, 7 juli 2021

— gezien de gedachtewisseling met de secretaris-generaal van de NAVO tijdens de gezamenlijke vergadering van de Commissie buitenlandse zaken, de Subcommissie veiligheid en defensie, en de Delegatie voor de betrekkingen met de Parlementaire Vergadering van de NAVO op 15 maart 2021,

— gezien artikel 54 van zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0192/2021),

A. overwegende dat Europese en trans-Atlantische solidariteit en partnerschap de basis vormen voor de vroegere, huidige en toekomstige veiligheid van het trans-Atlantische partnerschap; overwegende dat de NAVO en de EU van elkaar verschillen, maar zich ontwikkelen in dezelfde volatiele geopolitieke context;

B. overwegende dat zowel de EU als de NAVO reflectieprocessen hebben opgezet om zich naar behoren aan te passen aan de ongekende veranderingen op het gebied van mondiale veiligheid; overwegende dat de leiders van de EU in juni 2020 zijn overeengekomen een proces op gang te brengen om een "strategisch kompas" te definiëren; overwegende dat de NAVO-leiders tijdens hun onlangs gehouden top van 14 juni 2021 hebben besloten te gaan werken aan het volgende strategische concept, dat zal worden goedgekeurd tijdens hun volgende top in 2022;

C. overwegende dat de inlichtingendiensten van de EU-lidstaten in november 2020 gezamenlijk de eerste integrale, alomvattende, geclassificeerde analyse hebben uitgevoerd van alle dreigingen en uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd of in de toekomst mogelijk zal worden geconfronteerd; overwegende dat gepland staat dat de VV/HV in november 2021 een ontwerp van het strategisch kompas zal voorstellen, dat vervolgens door de lidstaten zal worden besproken en naar verwachting in maart 2022 zal worden goedgekeurd; overwegende dat met het strategisch kompas wordt beoogd bij te dragen aan de totstandkoming van een "gemeenschappelijke Europese veiligheids- en defensiecultuur";

D. overwegende dat de EU de rol die de NAVO voor zijn leden vervult bij de verdediging van Europa en haar burgers uitdrukkelijk erkent (artikel 42, lid 7, VEU); overwegende dat de NAVO de primaire verantwoordelijkheid draagt bij de collectieve verdediging (artikel 5 van het Verdrag van Washington); overwegende dat de NAVO wat vermogens betreft van wezenlijk belang is om de technische en personele interoperabiliteit van de geallieerde strijdkrachten en de consistentie van hun uitrustingsbeleid te waarborgen; overwegende dat de belofte inzake collectieve zelfverdediging, verankerd in artikel 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag en artikel 42, lid 7, VEU, de garantie vormt voor de solidariteit tussen bondgenoten en tussen lidstaten;

E. overwegende dat de gemeenschappelijke waarden, gemeenschappelijke geschiedenis en de bijzondere betrekkingen tussen de EU, de VS en Canada de hoeksteen vormen van de trans-Atlantische alliantie; overwegende dat de EU en de NAVO gemeenschappelijke uitdagingen op het gebied van veiligheid en gemeenschappelijke defensiebelangen hebben en zich in dezelfde, steeds problematischere veiligheidscontext bewegen;

F. overwegende dat na de gezamenlijke verklaring uit 2016 een proces van samenwerking tussen de EU en de NAVO in werking is gezet, dat is gebaseerd op 74 gemeenschappelijke voorstellen voor acties op het gebied van de bestrijding van hybride dreigingen, van operationele samenwerking, ook op zee, migratie, cyberveiligheid en defensie, defensievermogens, defensie-industrie en onderzoek, oefeningen, en steun aan capaciteitsopbouw van oostelijke en zuidelijke partners;

G. overwegende dat de verdediging en veiligheid van Europa afhankelijk is van de politieke wil en het militair handelingsvermogen van de Europeanen om hun verantwoordelijkheid te dragen in een strategische context die de voorbije jaren aanzienlijk is verslechterd; overwegende dat de NAVO niet alleen moet worden gezien als de voortzetting van een project uit het verleden, maar als een organisatie met een visie op de toekomst van de mondiale veiligheid en stabiliteit die haar politieke strategie moet blijven afstemmen op nieuwe uitdagingen, politieke solidariteit en cohesie, en een geloofwaardige en technisch innovatieve organisatie moet blijven;

H. overwegende dat het overeengekomen kader uit 2003, dat beperkt is tot het delen van collectieve planningsstructuren, middelen en vermogens van de NAVO met de EU in het kader van de planning en uitvoering van militaire operaties uit hoofde van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) van de EU, in overeenstemming met de "Berlijn Plus"-regeling, nog steeds het enige rechtskader voor de betrekkingen tussen de EU en de NAVO is;

I. overwegende dat secretaris-generaal Stoltenberg op 10 november 2020 heeft gesteld dat de beheersing van nucleaire wapens en ontwapening een dringende prioriteit moeten zijn, en de NAVO-bondgenoten op 15 december 2020 hebben herhaald zich te blijven inzetten voor de instandhouding en aanscherping van wapenbeheersing, ontwapening en non-proliferatie;

J. overwegende dat de EU en haar lidstaten, met name sinds de publicatie van de integrale EU-strategie in 2016, beleid hebben gevoerd dat hen in staat stelt een actievere en meer invloedrijke mondiale speler op het gebied van vrede en veiligheid te zijn en derhalve hun samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie hebben geïntensiveerd; overwegende dat de oprichting van het Europees Defensiefonds (EDF) en de hieraan voorafgaande programma's, de lancering van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie (CARD), evenals het akkoord over de Europese Vredesfaciliteit (EPF), mijlpalen zijn;

K. overwegende dat de CARD voor de EU een instrument is om de inspanningen van de lidstaten met betrekking tot de ontwikkeling van defensievermogens verder te harmoniseren en aanvullende gebieden voor samenwerking vast te stellen;

L. overwegende dat de EU in het kader van het GVDB momenteel 5 000 personen (zowel militairen als burgers) inzet in zes militaire en elf civiele missies en operaties op drie continenten; overwegende dat die missies erin zijn geslaagd ondersteuning, capaciteitsopbouw en opleiding te verschaffen teneinde vrede, veiligheid en stabiliteit in conflict- en post-conflictgebieden te waarborgen; overwegende dat de capaciteit van Europa grotendeels gebaseerd is op het vermogen van de EU om op een geloofwaardige manier een rol te spelen bij buitenlandse operaties;

M. overwegende dat er in de afgelopen maanden sprake is geweest van een ongekend niveau van interactie op hoog niveau tussen de EU en de NAVO, bijvoorbeeld in de vorm van de eerste bespreking tussen een secretaris-generaal van de NAVO en het college van commissarissen in december 2020 en de deelname van de secretaris-generaal van de NAVO aan de Europese Raad in februari 2021;

N. overwegende dat de NAVO, via haar Defence Planning Process (NDPP), elke vier jaar een ambitieniveau vaststelt door in kwalitatieve en kwantitatieve termen te bepalen over welke krachten, uitrusting en vermogens de bondgenoten moeten beschikken teneinde het volledige spectrum van NAVO-missies mogelijk te maken en te kunnen reageren op mogelijke dreigingen en uitdagingen;

O. overwegende dat de VS de EU en haar lidstaten al lange tijd verzoeken meer te investeren in veiligheid en defensie teneinde een belangrijke bijdrage te leveren aan de lastenverdeling binnen de alliantie;

P. overwegende dat de COVID-19-pandemie aanzienlijke gevolgen voor de internationale betrekkingen en nationale begrotingen heeft en de bestaande mondiale spanningen en veiligheidsproblemen nog heeft vergroot, zoals de onverantwoordelijke en agressieve inzet van strijdkrachten; overwegende dat met name China en Rusland hebben geprobeerd de pandemie te gebruiken om hun strategische belangen te behartigen; overwegende dat de EU en de NAVO sinds het begin van de pandemie nauw hebben samengewerkt op gebieden als de distributie van medisch materiaal en medisch personeel, repatriëring van burgers, cyber- en hybride dreigingen en bestrijding van desinformatie en vijandige propaganda;

Q. overwegende dat de Commissie bij de voorstelling van het actieplan voor defensie beklemtoonde dat industriële overcapaciteit, fragmentatie en inefficiëntie in de Europese productie van militair vermogen elk jaar tussen de 25 en 100 miljard EUR kosten, hetgeen wordt gedragen door de nationale defensiebegrotingen van de EU-lidstaten;

R. overwegende dat democratieën adequaat moeten reageren op de uitdagingen van vandaag; overwegende dat een aantal NAVO- en EU-leden wordt geconfronteerd met binnenlandse uitdagingen voor de democratie; overwegende dat wereldwijd autoritaire regimes, zoals Rusland en China, hun invloed lijken te hebben versterkt en een agressieve agenda lijken na te streven;

S. overwegende dat de Enhanced Forward Presence (EfP) van de NAVO aan de oostflank van de alliantie met vier multinationale gevechtstroepen in Estland, Letland, Litouwen en Polen, wordt geleid door respectievelijk de VS, het Verenigd Koninkrijk, Canada en Duitsland;

T. overwegende dat de NAVO met succes haar initiatief voor snelle luchtmobiliteit heeft getest om het dringende vervoer van medische benodigdheden tijdens de COVID-19-pandemie mogelijk te maken;

70 jaar trans-Atlantisch Bondgenootschap in de NAVO

1. is ervan overtuigd dat de EU en de NAVO gelijkgerichte belangen hebben op het gebied van veiligheid en defensie; is ingenomen met de geïntensiveerde samenwerking tussen de EU en de NAVO sinds de ondertekening van de gezamenlijke verklaring van Warschau in 2016, die verder is versterkt door de gezamenlijke verklaring van Brussel in 2018, en benadrukt dat een gerevitaliseerd strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO van fundamenteel belang is om het hoofd te

kunnen bieden aan de veiligheidsuitdagingen waarmee Europa en haar buurlanden worden geconfronteerd; prijst de verworvenheden van de alliantie en benadrukt de aanhoudende relevantie ervan; beklemtoont dat de NAVO zich meer moet inspannen om zich aan te passen aan de veranderende aard van en het steeds grotere aantal dreigingen, zodat zij een geloofwaardige en duurzame internationale speler op het gebied van mondiale collectieve veiligheid en vrede kan blijven; herinnert eraan dat de NAVO voor EU-lidstaten die ook NAVO-bondgenoten zijn, de hoeksteen van collectieve defensie is; beklemtoont zijn wens dat de EU het trans-Atlantisch bondgenootschap en haar belangrijke partnerschap met de NAVO blijft verdiepen;

2. herhaalt dat het de ambities van de EU op het gebied van veiligheid en defensie volledig onderschrijft, en wijst nogmaals op de ambitie van de EU om een wereldspeler te zijn op het gebied van vrede en veiligheid; onderstreept dat de NAVO het fundament blijft voor de veiligheid en collectieve defensie van haar leden en de trans-Atlantische gemeenschap als geheel, en het onmisbare forum vormt voor overleg en beslissingen over veiligheidsvraagstukken tussen bondgenoten; spreekt nogmaals zijn steun uit voor trans-Atlantische samenwerking, partnerschap en vriendschap, concepten die de afgelopen 70 jaar cruciaal zijn geweest voor het succes van Europa en sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog de fundamentele basis vormen voor zijn stabiliteit en veiligheid;

3. onderstreept dat het partnerschap tussen de EU en de NAVO en de trans-Atlantische samenwerking als geheel zijn gestoeld op een gemeenschappelijke geschiedenis en steun voor de kernwaarden democratie, vrijheid, eerbiediging van de mensenrechten, de rechtsstaat, de bevordering van vrede en een op regels gebaseerde internationale orde; wijst erop dat de NAVO niet alleen een militaire alliantie is, maar ook een symbool van gedeelde democratische waarden;

4. onderstreept dat de NAVO ook een gewaardeerde partner is voor EU-lidstaten die geen lid zijn van de alliantie; erkent dat de NAVO samenwerkt met een aantal van de EU-lidstaten die geen NAVO-lid zijn, onder meer via haar Partnerschap voor de Vrede (PvV)-programma en Partnership Interoperability Initiative (PII); herinnert eraan dat de samenwerking tussen de EU en de NAVO geen afbreuk mag doen aan het veiligheids- en defensiebeleid van de EU-lidstaten die geen lid van de NAVO zijn; wijst erop dat de samenwerking van de NAVO met EU-lidstaten die geen NAVO-lid zijn een integrerend onderdeel vormt van de samenwerking tussen de EU en de NAVO; is verheugd dat EU-lidstaten die geen NAVO-lid zijn, betrokken worden bij de initiatieven van de alliantie, terwijl het neutraliteitsbeleid, de respectieve constitutionele kaders, de betrokkenheid van derde landen en de ambities van de EU gerespecteerd worden; onderstreept dat beide organisaties duidelijk verschillende kenmerken hebben en dat hun samenwerking in het teken moet staan van volledige eerbiediging van de autonome besluitvorming en de procedures van beide organisaties en gebaseerd moet zijn op de beginselen van wederkerigheid en inclusiviteit, zonder afbreuk te doen aan het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van elke lidstaat; herinnert eraan dat beide organisaties een andere aard en rol hebben, aangezien de EU een civiele organisatie is met een defensiecomponent voor "out-of-area"-operaties (Petersbergtaken) op grond van artikel 43, lid 1, VEU, en de NAVO een militaire en politieke alliantie is die de collectieve territoriale defensie van haar leden moet regelen;

5. benadrukt dat de trans-Atlantische gemeenschap wordt geconfronteerd met een breed scala aan opkomende dreigingen, systemische concurrentie en ongekende gemeenschappelijke uitdagingen voor onze democratische samenlevingen, de rechtsstaat en de eerbiediging van de fundamentele vrijheden, die direct of indirect gevolgen hebben voor de veiligheid van de lidstaten en hun burgers, variërend van conventionele dreigingen, ondoeltreffende wapenbeheersing en de proliferatie van massavernietigingswapens, het ontbreken van vermindering van het risico op kernwapens, instabiliteit in de zuidelijke en oostelijke buurlanden, klimaatverandering, pandemieën en terrorisme, hybride dreigingen, desinformatie, cyberaanvallen, kwaadaardig gebruik van opkomende en disruptieve technologieën, onveilige migratie en een verschuivend mondiaal machtsevenwicht; wijst erop dat met het oog op de daaruit resulterende druk op de op regels gebaseerde internationale orde, een nauwere samenwerking tussen de EU en de NAVO bijdraagt aan een doeltreffend mondiaal bestuur en multilateralisme;

6. onderstreept dat de trans-Atlantische gemeenschap die uitdagingen enkel met succes het hoofd kan bieden door haar samenwerking verder te verdiepen en het partnerschap naar een nieuw niveau te tillen; benadrukt dat de EU en de NAVO beide unieke capaciteiten en sterke punten hebben; is derhalve van mening dat de complementariteit van de inspanningen en nauwe samenwerking van het grootste belang zijn voor het behoud van trans-Atlantische veiligheid; benadrukt dat het handhaven van politieke cohesie en eenheid en het versterken van de politieke raadpleging prioriteiten moeten zijn voor het partnerschap tussen de EU en de NAVO, zodat gemeenschappelijke uitdagingen beter het hoofd kunnen worden geboden;

7. vertrouwt erop dat de trans-Atlantisch gemeenschap niet alleen in staat is om zich aan de nieuwe uitdagingen aan te passen maar ook om die aan te gaan; uit zijn dankbaarheid voor het uitstekende werk dat is verzet door de vele medewerkers van de EU, de NAVO en de staten, die hard werken om onze burgers te beschermen;

8. betuigt zijn dank en respect aan alle militairen van de trans-Atlantische alliantie die zijn gesneuveld of gewond zijn geraakt tijdens hun missies, evenals aan hen die momenteel zijn uitgezonden;

Versterking van zowel de trans-Atlantische samenwerking als de samenwerking tussen de EU en de NAVO

9. is ingenomen met het sterke signaal dat is afgegeven op de NAVO-top van 14 juni 2021 over trans-Atlantische eenheid en samenwerking, waaruit blijkt dat de alliantie van cruciaal belang blijft en zich kan aanpassen aan de huidige en nieuwe uitdagingen; is van mening dat de conclusies over de samenwerking tussen de EU en de NAVO ook tot uiting moeten komen in de werkzaamheden met betrekking tot het volgende strategische concept van de NAVO; is ingenomen met de benoeming door de secretaris-generaal van de NAVO van de onafhankelijke groep van deskundigen, en prijst met name hun aanbevelingen voor nauwere samenwerking tussen de EU en de NAVO; steunt de voorstellen van de voorzitter van de Commissie en de VV/HV van december 2020 voor een dialoog inzake veiligheid en defensie tussen de EU en de VS; is ingenomen met de duidelijke toezegging van de regering-Biden om op alle gebieden samen te werken met de EU- en de NAVO-partners;;

10. is zeer verheugd over de top tussen de EU en de VS van 15 juni 2021 en over de uiting van niet-aflaatbare steun voor nauwe samenwerking tussen de NAVO en de EU; is ingenomen met de gezamenlijke erkenning door de EU en de VS van de bijdrage die de EU-initiatieven op het gebied van veiligheid en defensie kunnen leveren aan zowel de Europese als de trans-Atlantische veiligheid, en is ingenomen met het geuite voornemen om een specifieke dialoog tussen de EU en de VS over veiligheid en defensie op gang te brengen; onderstreept dat de in Europa gestationeerde Amerikaanse veiligheidsmacht van cruciaal belang is voor de veiligheid van Europa, en pleit nadrukkelijk voor trans-Atlantische samenwerking op het gebied van veiligheid; benadrukt dat een sterk partnerschap tussen de EU en de VS een cruciaal element is voor een geslaagde samenwerking tussen de EU en de NAVO; benadrukt dat het trans-Atlantische partnerschap baat heeft bij voorspelbare buitenlands-beleidsvorming en multilaterale betrokkenheid; beschouwt de regeringswissel in de VS als een goede gelegenheid om gedeelde waarden, zoals democratie, de rechtsstaat, multilateralisme, vrede en welvaart, opnieuw te bevestigen en de internationale samenwerking om gemeenschappelijke dreigingen aan te pakken, mogelijk met inbegrip van gezamenlijke sancties, te versterken;

11. is het volledig eens met het standpunt in het slotcommuniqué van de recente NAVO-top dat de lopende strategische processen binnen de NAVO en de EU een unieke gelegenheid bieden om het onderlinge overleg en de samenwerking verder te intensiveren teneinde de veiligheid van onze burgers te vergroten en vrede en stabiliteit in het Euro-Atlantische gebied en daarbuiten te bevorderen; herhaalt daarom zijn oproep om de huidige en toekomstige activiteiten in verband met het strategisch kompas van de EU en met de onlangs aangekondigde werkzaamheden aan het volgende strategische concept van de NAVO gelijktijdig te verrichten om duidelijke prioriteiten te stellen en bijkomende synergieën in kaart te brengen om het trans-Atlantische bondgenootschap te versterken en de samenwerking tussen de EU en de NAVO te bevorderen; verzoekt alle betrokken actoren deze gelegenheid te benutten om deze processen op zowel politiek als technisch niveau te koppelen; benadrukt dat beide processen moeten zorgen voor samenhang en moeten leiden tot de vaststelling van gemeenschappelijke regionale en mondiale dreigingen en de noodzakelijke vervolgstappen om die dreigingen het hoofd te bieden; is van oordeel dat het strategisch kompas van de EU de basis kan vormen voor een bijdrage van de EU aan het volgende strategische concept van de NAVO; is van mening dat deze onderscheiden processen afzonderlijk de toegevoegde waarde van elke organisatie moeten benadrukken, in voorkomend geval een betere taakverdeling moeten helpen vastleggen, en door middel van een voortdurende dialoog en nauwe coördinatie in kaart moeten brengen of het de EU of de NAVO is die op een bepaald gebied, op een manier die beide partijen ten goede komt, het voortouw moet nemen;

12. verwacht dat de voltooiing van het strategisch kompas zal leiden tot een verdieping van de solidariteit in de EU en zal bijdragen tot een gemeenschappelijke strategische cultuur onder de lidstaten; is ingenomen met de eerste gemeenschappelijke dreigingsanalyse van november 2020 en roept op stappen te zetten richting een gemeenschappelijke dreigingsevaluatie in onderlinge afspraak; is van mening dat de geïntegreerde aanpak van de EU kan worden geactualiseerd teneinde rekening te houden met de bevindingen van de dreigingsanalyse die in het kader van het strategisch kompas wordt verricht; is van mening dat bij het opstellen van het strategisch kompas terdege rekening moet worden gehouden met de veiligheidsdimensie van de landen in de onmiddellijke nabijheid van de EU, met name het Oostelijk Partnerschap en de Westelijke Balkan, aangezien de Europese veiligheidssituatie en de Europese weerbaarheid niet kunnen worden bereikt zonder de veiligheid en weerbaarheid op lange termijn van alle buurlanden van de EU;

13. beklemtoont dat artikel 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag alsook artikel 42, lid 7, VEU en artikel 222 VWEU belangrijke instrumenten zijn om solidariteit te waarborgen wanneer leden van de respectieve organisaties met een crisis worden geconfronteerd; herinnert eraan dat artikel 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag is ingeroepen na de terroristische aanslagen in New York en Washington in september 2001 teneinde solidariteit met de VS te tonen en dat artikel 42, lid 7, VEU is ingeroepen na de terroristische aanslagen in Parijs in november 2015 teneinde solidariteit met Frankrijk te tonen; moedigt aan om bij de herziening van het strategisch concept en de opstelling van het strategisch kompas van gedachten te

wisselen over de relatie tussen artikel 42, lid 7, VEU en artikel 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag, waarin de ondubbelzinnige inzet van respectievelijk de EU en de NAVO voor solidariteit en veiligheid is vastgelegd, met dien verstande dat de autonome besluitvorming van beide organisaties volledig moet worden geëerbiedigd;

14. is ingenomen met de positieve taal over de samenwerking tussen de EU en de NAVO in het slotcommuniqué van de de NAVO-top op 14 juni 2021; is echter van mening dat er aanzienlijk meer inspanningen nodig zijn om de samenwerking tussen de EU en de NAVO te bevorderen en een echt strategisch partnerschap tot stand te brengen; onderstreept dat de EU een partner van de NAVO is, en dat de samenwerking tussen de EU en de NAVO wederzijds versterkend is en gestoeld is op de overeengekomen leidende beginselen van transparantie, wederkerigheid, inclusiviteit en de beslissingsautonomie van beide organisaties; benadrukt dat de ontwikkeling van coherente, complementaire en interoperabele defensievermogens van essentieel belang is om de veiligheid van het Euro-Atlantische gebied te vergroten, in overeenstemming met het beginsel van één set strijdkrachten; herhaalt dat een Europees vermogen om, in partnerschap of autonoom, op te treden essentieel is voor complementariteit alsook om bij te dragen aan de vervulling van de kerntaken van de NAVO en aan de verbetering van conflictpreventie, en dus ook voor de veiligheid van het Europese continent als geheel;

15. is van mening dat de toekomstige samenwerking tussen de EU en de NAVO moet worden gebaseerd op de ervaringen en inzichten die zijn opgedaan met de unieke expertise van de EU op het gebied van civiele crisisbeheersing en capaciteitsopbouw, met name via het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC), en haar expertise inzake militaire crisisbeheersing, met name via het militair plannings- en uitvoeringsvermogen (MPCC), samen met de ervaring die sinds 2003 is opgedaan bij 37 militaire veldoperaties en het verlenen van bijstand aan militaire actoren in partnerlanden via het initiatief "Capaciteitsopbouw voor veiligheid en ontwikkeling" (CBSD) en de Vredesfaciliteit voor Afrika, een instrument dat is geïntegreerd in de Europese Vredesfaciliteit;

16. is ingenomen met de duidelijke taal in het communiqué van de NAVO-top van 14 juni 2021 over het belang van weerbaarheid; benadrukt dat zowel de EU als de NAVO hun samenwerking op het cruciale gebied van weerbaarheid moeten versterken en doeltreffender moeten coördineren, en wijst op de ambitie van de EU om een zinvolle aanpak te ontwikkelen om de diverse civiele en militaire aspecten van weerbaarheid — onder meer op het gebied van de bescherming van kritieke infrastructuur, zoals in de sectoren vervoer, energie en IT — alsook de rol van de EU als belangrijke speler in de strijd tegen desinformatie en nepnieuws te versterken;

17. is ingenomen met het positieve besluit van de Raad van 6 mei 2021 om de coördinator van het project inzake militaire mobiliteit, Nederland, de volmacht te geven de Verenigde Staten, Canada en Noorwegen uit te nodigen, na hun respectieve verzoeken, om deel te nemen aan het PESCO-project inzake militaire mobiliteit; onderstreept dat deze deelname een belangrijke stap zou zijn in de richting van meer samenhang tussen de respectieve inspanningen van de EU en de NAVO op het gebied van vermogensontwikkeling, en een concreet voorbeeld zou zijn van een gerevitaliseerd trans-Atlantisch partnerschap; stipt aan dat uitzonderlijke deelname van derde landen aan PESCO-projecten, op voorwaarde dat dit geen afbreuk doet aan de doelstelling om het GVDB van de EU te bevorderen en mits zij aan een overeengekomen reeks politieke, inhoudelijke en juridische voorwaarden voldoen, in het strategische belang van de Unie kan zijn, met name als zij technische expertise of aanvullende vermogens bieden; is van mening dat dit met name geldt voor strategische partners zoals NAVO-bondgenoten, landen in de Westelijke Balkan en partners van het Oostelijk Partnerschap; herinnert aan zijn standpunt dat deelname van derde landen slechts uitzonderlijk kan zijn, waartoe per geval en op uitnodiging van de EU-lidstaten wordt besloten, en onderstreept dat een dergelijke deelname toegevoegde waarde moet bieden en moet bijdragen aan de versterking van het GVDB; stipt tevens aan dat bij de deelname van derde landen de relevante regels van Besluit (GBVB) 2020/1639 in acht moeten worden genomen;

18. onderstreept het belang van trans-Atlantische samenwerking met betrekking tot een reeks internationale kwesties, zoals klimaatverandering, respons op pandemieën, opkomende disruptieve technologieën, artificiële intelligentie, cyberbeveiliging, terrorismebestrijding, met inbegrip van jihadistisch en door de staat gefinancierd terrorisme, energie, maritieme veiligheid en veerkracht, en op het gebied van de kosmische ruimte;

19. erkent de belangrijke samenwerking tussen de EU en de NAVO in de Westelijke Balkan, zoals die tussen de rechtsstaatmissie van de EU in Kosovo (EULEX) en de vredesmacht voor Kosovo (KFOR); brengt hulde aan operatie EUFOR Althea, waarvan het operationele hoofdkwartier op basis van de Berlijn Plus-regeling met de NAVO in het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Mogendheden in Europa (SHAPE) is gevestigd en die in het kader van deze regeling heeft bijgedragen tot een veilige omgeving in Bosnië en Herzegovina sinds in 2004 het stokje werd overgenomen van de stabilisatiemacht van de NAVO (SFOR); merkt op dat de ervaring die is opgedaan met en de lering die is getrokken uit die missies en operaties van groot belang zijn om te waarborgen dat alle huidige en toekomstige vormen van samenwerking tussen de EU en de NAVO vrede, veiligheid en stabiliteit brengen in getroffen gebieden, alsook om lokale partners te

ondersteunen en op te leiden en om capaciteit op te bouwen; wijst op de belangrijke rol die de NAVO-integratie in de Westelijke Balkan heeft gespeeld door deze landen te stabiliseren, hetgeen belangrijk was voor hun EU-perspectief en geleidelijke integratie in de EU; is van mening dat de EU en de NAVO meer steun moeten verlenen aan de landen van de Westelijke Balkan om kwaadwillige buitenlandse inmenging van landen als Rusland, China, Turkije en Saudi-Arabië, alsook radicale groeperingen en niet-statelijke actoren, tegen te gaan; is ingenomen met het feit dat drie landen van de Westelijke Balkan die het proces voor toetreding tot de EU zijn gestart, namelijk Albanië, Montenegro en Noord-Macedonië, NAVO-bondgenoten zijn geworden;

20. roept de lidstaten en de NAVO-bondgenoten op alle mogelijke middelen aan te wenden om de versterking van de samenwerking op militair en veiligheidsgebied met (potentiële) kandidaat-lidstaten van de EU en met de partnerlanden in het oostelijke en zuidelijke nabuurschap te ondersteunen, aangezien de veiligheid en de stabiliteit van de regio zonder deze samenwerking niet kunnen worden gewaarborgd; wijst erop dat de EU het opendeurbeleid van de NAVO aanzienlijk kan ondersteunen door voor nauwe politieke en operationele synergieën te zorgen met de aspirant-lidstaten, namelijk Bosnië en Herzegovina, Oekraïne en Georgië; wijst op het belang van de bijdragen die de verschillende partnerlanden van de NAVO leveren aan de Euro-Atlantische veiligheid; dringt aan op sterkere coördinatie en een doeltreffende taakverdeling tussen de EU en de NAVO bij samenwerking met derde landen, met bijzondere aandacht voor de landen die deel uitmaken van het Enhanced Opportunities Partnership (EoP) van de NAVO; uit nogmaals zijn steun voor uitbreiding van de EU en van de NAVO;

Dreigingen en uitdagingen voor de EU en de NAVO

21. drukt zijn grote bezorgdheid uit over het voortdurende revisionistische, militaristische en agressieve beleid van Rusland onder president Poetin; is ingenomen met de duidelijke taal over Rusland die tijdens de onlangs gehouden NAVO-top en de top tussen de EU en de VS is gebezigd, en is verheugd over de onlangs begonnen dialoog op hoog niveau tussen de EU en de VS over Rusland; onderstreept dat zowel de NAVO als de EU een consistente, proactieve strategie moeten hebben en op wettige wijze, snel en eensgezind moeten reageren op daden van traditionele en hybride agressie en provocatie door Rusland; herhaalt zijn eerdere veroordeling van de onrechtmatige en illegale annexatie van de Krim door Rusland in 2014; veroordeelt dat Rusland voortdurend gebruik maakt van cyberaanvallen, desinformatiecampagnes, nepnieuws, moordpogingen en gifaanslagen tegen oppositieleden; dringt er bij de EU en de NAVO op aan de huidige verbintenissen te versterken en uit te breiden om de directe en indirecte agressie en activiteiten van Rusland tegen Oekraïne, Georgië en Moldavië, alsook zijn aanhoudende assertieve activiteiten in de Oostzee- en de Zwarte Zeeregio, in de Zee van Azov, in het oostelijke Middellandse Zeegebied en in het hoge noorden tegen te gaan; herhaalt hoe belangrijk het is de internationale grenzen en de territoriale integriteit van de buurlanden van Rusland te eerbiedigen; stipt aan dat de trans-Atlantische partners hun tweesporenaanpak van afschrikking en dialoog met Rusland moeten coördineren en regelmatig contact moeten onderhouden op het gebied van wapenbeheersing, militaire transparantie en andere veiligheidskwesties;

22. veroordeelt de recente Russische sancties tegen hoge Europese functionarissen en andere EU-burgers, onder wie de voorzitter van het Europees Parlement, en betreurt dat president Poetin elke vorm van dialoog afwijst, een aantal zeer belangrijke internationale toezeggingen niet nakomt en de mensenrechten en fundamentele vrijheden voortdurend schendt, en beschouwt het aanhoudende agressieve optreden en de steeds grotere militaire assertiviteit van Rusland als een bedreiging voor de internationale veiligheid en stabiliteit; uit zijn bezorgdheid over de recente grootschalige militaire activiteiten van Rusland in en rond Oekraïne; spreekt in dit verband zijn onwrikbare steun uit voor de soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne en dringt aan op versterking van zijn militaire capaciteiten en weerbaarheid;

23. erkent dat met een gecoördineerde trans-Atlantische strategie moet worden geantwoord op de toenemende invloed, assertiviteit en militaire, technologische en politieke opkomst van China; is in dit verband ingenomen met de sterke taal die is gebezigd tijdens de onlangs gehouden NAVO-top en de top tussen de EU en de VS; spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over het beleid van de autoriteiten van de Chinese Communistische Partij (CCP), onder meer met betrekking tot de onderdrukking van de democratie in Hongkong, de discriminerende behandeling van religieuze en culturele minderheden, met name de Oeigoeren in Xinjiang, de bedreigingen jegens Taiwan of het agressieve beleid en optreden in de Zuid-Chinese Zee; wijst voorts op het belang van het feit dat China, als autoritair regime, systemische concurrentie is aangegaan met het trans-Atlantisch partnerschap door de op regels gebaseerde internationale orde, waarvan de opbouw vele decennia heeft geduurd, te ondermijnen, en nu probeert deze te hervormen in overeenstemming met de eigen doctrine, waarden en belangen van de CCP; wijst op de toegenomen aanwezigheid van China op het internationale toneel en in Europa via zijn Nieuwe Zijderoute, zijn investeringen in kritieke infrastructuur in Europa, zijn activiteiten in cyberspace, in het Noordpoolgebied en in Afrika, de gedocumenteerde diefstal van intellectuele eigendom en de aanleg van voorraden

ballistische raketten; pleit ervoor de activiteiten van China op het gebied van informatie- en communicatietechnologie (ICT), met name met betrekking tot zijn digitale zijderoute-initiatief, op de voet te volgen, teneinde afhankelijkheid te voorkomen van infrastructuurvoorzieningen die in handen zijn van Chinese bedrijven, aangezien een dergelijke afhankelijkheid het risico met zich meebrengt dat China de ontwikkeling van internationale ICT-normen unilateraal beïnvloedt; verzoekt de EU en de NAVO de coördinatie op te schroeven om kritieke digitale infrastructuur en telecommunicatienetwerken tegen manipulatie vanuit het buitenland te beschermen, door apparatuur die is vervaardigd door entiteiten uit niet-democratische landen als China geleidelijk te vervangen;

24. moedigt de EU en de NAVO aan een strategische dialoog te starten teneinde een gezamenlijke en gecoördineerde benadering ten aanzien van China te ontwikkelen op basis van de sterke punten en vermogens van elke organisatie, zodat de hoogst mogelijke toegevoegde waarde tot stand kan worden gebracht aan de hand van gezamenlijk overeengekomen strategische doelstellingen;

25. uit zijn ernstige bezorgdheid over het feit dat autoritaire tegenstanders en concurrenten van het trans-Atlantisch partnerschap niet alleen militaire maar ook politieke, economische, technologische en sociale instrumenten inzetten om onze samenlevingen en democratieën te ondermijnen; wijst op de aanzienlijke veiligheids- en economische uitdagingen die voortvloeien uit hybride dreigingen, cyberaanvallen, buitenlandse inmenging, inmenging in verkiezingen en desinformatiecampagnes, die een aanval vormen op het wezen van onze democratieën; veroordeelt de recente stijging van het aantal cyberaanvallen en de toenemende spionage door statelijke en niet-statelijke actoren bij EU-lidstaten en NAVO-bondgenoten in het kader van de COVID-19-pandemie, onder meer gericht op de gezondheidszorg; beklemtoont dat alle Europese inspanningen op het gebied van weerbaarheid, om draagvlak voor defensieactiviteiten te waarborgen, tevens een duidelijke publieke communicatiestrategie moeten omvatten om de bevolking meer bewust te maken van de trans-Atlantische uitdagingen op veiligheidsgebied; is van mening dat de EU en de NAVO moeten streven naar het bereiken van overeenstemming over en de toepassing van een alomvattende aanpak voor doortastendere, gecoördineerde, evenredige reacties, adequate conflictpreventie en crisisbeheersingsmechanismen teneinde gemeenschappelijke nieuwe dreigingen het hoofd te bieden;

26. wijst erop dat de NAVO een uniek forum blijft voor defensiesamenwerking tussen de EU en haar voormalige lidstaat, het VK; dringt aan op een alomvattend, inclusief en strategisch veiligheids- en defensiepartnerschap tussen de EU en het VK; dringt er bij de NAVO en de EU op aan meer gezamenlijk actie te ondernemen op het internationale toneel om de democratie te beschermen, onder meer door multilaterale organisaties te versterken om de op regels gebaseerde multilaterale orde te verdedigen tegen de opkomst van autoritaire machten; roept op om op actieve wijze nauwere banden te smeden met gelijkgestemde democratieën wereldwijd; is van mening dat sterkere partnerschappen met landen als Japan, Australië en India, die samen met de VS de veiligheidsdialoog met vier partijen (Quadrilateral Security Dialogue) vormen, alsook met Zuid-Korea en Nieuw-Zeeland, samen met intensievere samenwerking met Taiwan niet alleen onze algemene veiligheid zouden vergroten, maar ook kunnen bijdragen aan een doeltreffendere uitvoering van internationale normen en regels die door multilaterale fora, zoals de VN, zijn vastgesteld; moedigt in dit verband ook de samenwerking van de EU en de NAVO met Asean-leden aan;

27. moedigt de EU, de NAVO en de VN aan om de mogelijkheden voor nauwere samenwerking op het gebied van crisisbeheersing, humanitaire acties, vredeshandhaving en capaciteitsopbouw bij partners, met name in gemeenschappelijke inzetgebieden, verder te verkennen; roept op tot de totstandbrenging van een inclusievere omgeving door middel van een grotere participatie van vrouwen bij de drie kerntaken en hun politieke en militaire structuren; dringt er bij de EU en de NAVO op aan dat zij samenwerken voor een meer systematische uitvoering van Resolutie 1325 van de VN-Veiligheidsraad inzake vrouwen, vrede en veiligheid, en dat zij gezamenlijke onderwijs- en opleidingsactiviteiten ontwikkelen;

28. benadrukt dat behoefte bestaat aan een consequente, duidelijke, samenhangende en gecoördineerde EU-NAVO-benadering van het zuidelijke nabuurschap, aan de hand waarvan zowel traditionele dreigingen zoals terrorisme als de steeds grotere agressieve aanwezigheid van Rusland en China het hoofd kan worden geboden; wijst op de samenwerking in het verleden tussen de NAVO-operatie Ocean Shield en de EU-zeemacht Atalanta bij de strijd tegen piraterij en het garanderen van een veilige doorvaart in de Golf van Aden;

29. dringt aan op samenwerking en coördinatie in het Middellandse Zeegebied tussen EU-operatie EUNAVFOR MED IRINI en NAVO-operatie Sea Guardian; benadrukt dat beide operaties bijdragen aan veiligheid en stabiliteit in het Middellandse Zeegebied;

30. maakt zich zorgen over de toenemende spanningen in de Indo-Pacifische regio, die een bedreiging vormen voor de regionale en mondiale stabiliteit, en dringt aan op intensievere samenwerking met gelijkgestemde partners in de regio, met inbegrip van regelmatige politieke dialoog en overleg, informatie-uitwisseling en de coördinatie van opleidingen en oefeningen;

31. roept op tot een sterke inzet en coördinatie tussen de EU en de NAVO om de vooruitgang die de afgelopen twee decennia in Afghanistan is geboekt, te bestendigen in het licht van de terugtrekking van de missie "Resolute Support" uit Afghanistan, die ordelijk en gecoördineerd moet verlopen; moedigt verdere steun aan voor de intra-Afghaanse vredesbesprekingen en dringt erop aan dat hierbij de politieke, economische en sociale verworvenheden van het Afghaanse volk sinds 2001, met name de bescherming van de rechten van vrouwen, kinderen en minderheden, worden behouden en hierop wordt voortgebouwd;

32. steunt intensievere coördinatie tussen de EU, de VN en de NAVO in Irak, onder meer via de adviesmissie van de EU in Irak (EUAM Iraq) en de NAVO-missie in Irak (NMI), die beide helpen het land te stabiliseren;

33. moedigt dialoog en samenwerking tussen de EU en de NAVO met partnerlanden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied aan; merkt op dat Colombia het enige partnerland van de NAVO in Latijns-Amerika is en benadrukt dat het van belang is verdere partnerschappen in de regio te consolideren;

34. erkent dat hybride aanvallen en cyberaanvallen door vijandelijke staten en niet-statelijke actoren moeilijk als traditionele interstatelijke conflicten, spionage en sabotage te definiëren vallen; roept de EU op verder te werken aan de ontwikkeling van haar eigen instrumentarium teneinde kritieke infrastructuur te beschermen tegen hybride aanvallen; is ingenomen met het werk dat is verzet in het kader van het overlegforum over duurzame energie in de defensie- en veiligheidssector (CF SEDSS) van het Europese Defensieagentschap (EDA) teneinde de bescherming van kritieke infrastructuur in de EU te verbeteren; benadrukt dat zowel de EU als de NAVO hun eigen vermogen om hybride en cyberaanvallen — waaronder aanvallen tegen hun eigen instellingen — te voorkomen, tegen te gaan en erop te reageren, verder moeten versterken; is ingenomen met de verduidelijking in het communiqué van de NAVO-top van 2021 dat de Noord-Atlantische Raad kan besluiten artikel 5 in te roepen in geval van hybride oorlogvoering of een gewapende aanval; dringt aan op meer samenwerking en opleiding op het gebied van cyberdefensie; stelt voor een gemeenschappelijk informatieknooppunt voor cyberdreigingen en een gezamenlijke taskforce van de EU en de NAVO voor cyberveiligheid op te richten zodat een collectief antwoord op cyberdreigingen kan worden gedefinieerd en overeengekomen; pleit in dat opzicht voor een sterke coördinatie tussen het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa) en het Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence van de NAVO; roept op tot meer coördinatie tussen de EU en de NAVO met betrekking tot de collectieve aansprakelijkheidsstelling voor kwaadaardige cyberincidenten;

35. is ingenomen met de werkzaamheden van het Europees Kenniscentrum voor de bestrijding van hybride dreigingen (Hybrid COE), het computercrisisresponsteam voor de instellingen, organen en instanties van de Europese Unie (CERT-EU) en de Computer Incident Response Capability (NCIRC) van de NAVO, en beschouwt deze als goed voorbeeld van samenwerking tussen de EU en de NAVO; is van mening dat een gezamenlijke respons op cyberdreigingen verder zou kunnen worden ontwikkeld via het Hybrid COE, onder meer door middel van gezamenlijke cursussen en opleidingen; is ervan overtuigd dat meer stappen, zoals inspanningen om meer synergieën tot stand te brengen tussen civiele en militaire componenten, nodig zijn teneinde de gemeenschappelijke weerbaarheid te vergroten zodat toekomstige hybride dreigingen kunnen worden afgewend; wijst voorts op het potentieel dat de EU en de NAVO samen hebben om op basis van onze gedeelde waarden mondiale cybernormen vorm te geven; is van mening dat de EU en de NAVO hun standpunten inzake de ontwikkeling van een agenda voor internationale wapenbeheersing onderling moeten afstemmen op belangrijke gebieden van opkomende en disruptieve technologieën met militaire toepassingen;

36. verzoekt de EU en de NAVO hun gezamenlijke inspanningen te intensiveren teneinde een wereldwijde technologische leidersrol met betrekking tot militaire vermogens te bereiken en te handhaven, onder meer door middel van de gezamenlijke financiering van onderzoeksprojecten op basis van speerpunttechnologieën, kwantumcomputing en artificiële intelligentie, om zo de ontwikkeling van op democratische waarden gebaseerde geavanceerde militaire vermogens te bevorderen; wijst op de rol die startende ondernemingen en kmo's met een civiele oriëntatie spelen bij de actuele innovatie op het gebied van opkomende technologieën; benadrukt dat opkomende technologieën ook kansen bieden om onze standpunten inzake defensie kracht bij te zetten; wijst er voorts op dat interoperabiliteit, gemeenschappelijke technologische normen en gezamenlijke investeringen in geavanceerde technologie, onderzoek en innovatie voor de EU en de NAVO cruciaal zijn bij hun streven om onze burgers zo goed mogelijk te beschermen; benadrukt dat de ontwikkeling van artificiële intelligentie (AI) die de grondrechten eerbiedigt en het algemeen belang dient, een versterkt EU-kader voor AI vereist waarbij openbare, particuliere en maatschappelijke belanghebbenden worden betrokken; beveelt aan om via initiatieven zoals het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie (EDIDP), PESCO en het EDF de deelname van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) te faciliteren via inspanningen om incubatie en kapitaalinvestering te ondersteunen; pleit voor de ontwikkeling van een reeks gemeenschappelijke AI-capaciteiten van de EU teneinde de technische kloven te overbruggen en ervoor te zorgen dat lidstaten die niet beschikken over de desbetreffende deskundigheid van de technologie-industrie of het vermogen om AI-systemen toe te passen in hun Ministerie van Defensie, niet achterblijven;

37. wijst op het hoge tempo van technologische ontwikkelingen, met inbegrip van digitalisering en het steeds grotere potentieel van AI, en verzoekt de EU-lidstaten en de NAVO-bondgenoten te streven naar nauwere samenwerking zodat zij wat die megatrends betreft een technologische voorsprong kunnen behouden, de interoperabiliteit van hun IT-systemen kunnen waarborgen en gezamenlijk kunnen streven naar de ontwikkeling van gemeenschappelijke ethische normen voor die nieuwe technologieën en die wereldwijd kunnen bevorderen; verzoekt de EU en de NAVO het voortouw te nemen bij de wereldwijde inspanningen om een alomvattend regelgevingskader voor de ontwikkeling en het ethische gebruik van wapens met een zekere mate van autonomie op te zetten; moedigt de EU en de NAVO-bondgenoten aan actief deel te nemen aan internationale onderhandelingen over een juridisch bindend instrument dat dodelijke autonome wapensystemen zonder beduidende menselijke controle verbiedt; beklemtoont dat samenwerking tussen de EU en de NAVO cruciaal is om tegenwicht te bieden aan de ambitie van tegenstanders als China en Rusland inzake technologische dominantie en het kwaadaardige gebruik van technologie;

38. erkent dat de klimaatverandering een "dreigings- en crisismultiplicator" is en een niet eerder geziene uitdaging vormt voor de vrede, welvaart, (menselijke) veiligheid en stabiliteit wereldwijd; dringt aan op een intensievere dialoog tussen de EU en de NAVO en een reeks acties teneinde de klimaatverandering en de complexe gevolgen daarvan voor de internationale veiligheid tegen te gaan; wijst erop dat de EU over een breder scala aan bevoegdheden en instrumenten beschikt om een alomvattend antwoord te bieden op de uitdagingen die de klimaatverandering en de achteruitgang van de biodiversiteit met zich meebrengen; benadrukt dat de EU en de NAVO allebei meer moeten investeren in groene technologieën teneinde de militaire doeltreffendheid te verhogen en tegelijkertijd de ecologische voetafdruk tot een minimum te beperken en verdere schade aan ecosystemen te voorkomen;

39. erkent dat de ruimte een kritiek domein is en dat nieuwe technologieën het snel mogelijk maken om ze op het gebied van defensie te gebruiken; erkent dat dit zowel kansen schept voor de samenwerking tussen de EU en de NAVO als uitdagingen met zich meebrengt voor de trans-Atlantische veiligheid; erkent dat de inzetbaarheid van de NAVO in de ruimte afhankelijk is van de voorzieningen waarover haar lidstaten in de ruimte beschikken, en beklemtoont in dit verband dat de samenwerking moet worden versterkt op basis van bestaande EU-programma's zoals Galileo en Copernicus; is van mening dat samenwerking tussen de EU en de NAVO op ruimtegebied kan bijdragen aan de ontwikkeling binnen de internationale gemeenschap van normen en beste praktijken voor veiligheid in de ruimte, wat wederzijdse voordelen kan opleveren op het gebied van communicatie, navigatie en inlichtingen; benadrukt dat de EU en de NAVO ernaar moeten streven de bewapening van de ruimte te voorkomen; wijst op het toenemende belang van satellieten en beveiliging in de ruimte, onderstreept het belang van het Satellietcentrum van de EU en vraagt het agentschap de beveiliging en kwetsbaarheid van de satellieten van de EU en de lidstaten ten aanzien van ruimteschroot, cyberaanvallen en rechtstreekse raketaanvallen te analyseren en daarover een verslag op te stellen;

40. erkent het toenemende strategische belang van het hoge noorden en het Noordpoolgebied en de politieke, economische, ecologische en veiligheidsdimensies ervan, en onderkent dat coördinatie tussen de EU en de NAVO in het Noordpoolgebied belangrijk is; benadrukt dat het Noordpoolgebied een gebied van vreedzame samenwerking moet blijven en dringt aan op vertrouwenwekkende maatregelen om te voorkomen dat stappen worden gezet naar een grotere militaire aanwezigheid in de regio; merkt op dat de Arctische Raad de opdracht heeft gekregen om constructieve dialoog en duurzame ontwikkeling te bevorderen; wijst op het verzoek van de EU om in de Arctische Raad de status van waarnemer te krijgen, stipt aan dat de EU momenteel haar beleid inzake het Noordpoolgebied bijwerkt, en herhaalt zijn oproep tot nauwere samenwerking met alle Arctische partners, zowel bilateraal als regionaal, ook in het kader van de Arctische Raad, de Raad voor het Europees-Arctische Barentszzeegebied en de partnerschappen van de Noordelijke Dimensie, met betrekking tot alle kwesties van gemeenschappelijk belang; onderstreept dat het belangrijk is de vrijheid van scheepvaart in het hoge noorden te waarborgen; wijst op de parlementaire dimensie van de samenwerking in het Noordpoolgebied, onder meer via het Permanent Comité van parlementsleden van het Noordpoolgebied (SCPAR), waaraan het Europees Parlement deelneemt;

41. is ingenomen met de nauwe samenwerking tussen de EU en de NAVO tijdens de COVID-19-pandemie; onderstreept de belangrijke rol van de strijdkrachten van de NAVO-bondgenoten en EU-lidstaten tijdens de COVID-19-pandemie en is verheugd over de militaire bijstand voor civiele ondersteuningsoperaties, met name voor het opzetten van veldhospitalen, het vervoer van patiënten en de levering en distributie van materieel; moedigt EU-NAVO-initiatieven aan waarmee wordt beoogd het grensoverschrijdend gebruik van militaire logistieke vermogens om het hoofd te bieden aan dergelijke noodsituaties te vergemakkelijken, teneinde meer coördinatie, synergie, solidariteit en steun mogelijk te maken; benadrukt dat de paraatheid van de EU en de NAVO inzake chemische, biologische, radiologische en nucleaire defensie moet worden vergroot; is ervan overtuigd dat de gezamenlijke inspanningen van de EU en de NAVO bij het aanpakken van de COVID-19-crisis rechtstreeks bijdragen aan het veerkrachtiger maken van onze samenlevingen; onderstreept dat de COVID-19-pandemie heeft laten zien welke uitdagingen ontwrichtende noodsituaties, met name die van niet-traditionele aard zoals pandemieën en natuurrampen, voor onze huidige veerkracht met zich meebrengen; merkt bezorgd op dat de COVID-19-crisis niet alleen negatieve gevolgen heeft gehad voor de volksgezondheid en de economie, maar ook voor de

veiligheid, aangezien de geopolitieke rivaliteit en de onzekerheid — bijvoorbeeld met betrekking tot de continuïteit van de toeleveringsketens — toenamen, met blijvende gevolgen voor de Europese en internationale veiligheid en stabiliteit; pleit voor de intensivering van de samenwerking tussen de EU en de NAVO met het oog op een betere respons op niet-traditionele noodsituaties, met inbegrip van oefeningen op basis van de lering die is getrokken uit de COVID-19-pandemie, regelmatige opleidingssessies teneinde de lidstaten en bondgenoten beter voor te bereiden om te anticiperen op natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen en ze in goede banen te leiden, en de ontwikkeling van voorraden noodapparatuur en noodzakelijke middelen;

Tijd om de EU-ambities op het gebied van defensie waar te maken

42. is ervan overtuigd dat de lidstaten meer inspanningen moeten leveren om het ambitieniveau van de EU te bereiken en het handelingsvermogen van de EU te verbeteren, met een meer bekwaam, inzetbaar, interoperabel en duurzaam geheel van militaire en civiele vermogens en eenheden, omdat de EU hierdoor billijker en doortastender aan de trans-Atlantische veiligheid zou kunnen bijdragen en tegelijkertijd zou kunnen toewerken naar strategische autonomie, en dit de weg verder zou effenen om geleidelijk een Europese defensie-unie tot stand te brengen in de geest van artikel 42 VEU, mocht de Europese Raad daartoe met eenparigheid van stemmen besluiten; benadrukt dat strategische autonomie de trans-Atlantische veiligheid versterkt en er geenszins op gericht is tot overlapping van maatregelen en middelen te leiden of afstand te nemen van de NAVO of de NAVO te verzwakken, maar een aanvulling moet vormen op en interoperabel moet zijn met de inspanningen en vermogens van de NAVO; onderstreept tegelijkertijd dat strategische autonomie van de EU niet alleen de ontwikkeling van defensievermogens met behulp van een sterke en onafhankelijke Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) inhoudt, maar ook betrekking heeft op de institutionele capaciteit van de EU om op te treden, waar mogelijk met partners en in het bijzonder met de NAVO, en indien nodig onafhankelijk; is van oordeel dat de EU dankzij deze verhoogde Europese inspanningen om vermogens te ontwikkelen meer verantwoordelijkheid op zich zal kunnen nemen voor de Europese veiligheid — ook in de Europese buurlanden — en voor de mondiale stabiliteit, en de gemeenschappelijke belangen en waarden van de EU en de NAVO nog meer zal kunnen bevorderen; benadrukt dat een Europese Unie met strategische autonomie zal fungeren als hoeksteen van de trans-Atlantische alliantie en het mogelijk zal maken een aantal van de mondiale uitdagingen die vandaag en in de nabije toekomst moeten worden aangepakt, efficiënter en doeltreffender het hoofd te bieden;

43. is er vanwege de nooit eerder geziene omvang van de uitdagingen sterk van overtuigd dat de ambities van de EU in het kader van PESCO en op het gebied van vermogensontwikkeling betrekking moeten hebben op een strijdkrachtencombinatie die het gehele spectrum van operaties kan bestrijken; herinnert eraan dat de EU, als zij in defensie investeert, in de veiligheid van de gehele trans-Atlantische gemeenschap investeert en dat dit zal leiden tot een eerlijker lastenverdeling tussen de trans-Atlantische NAVO-partners; onderstreept dat de ontwikkeling van defensievermogens moet worden bevorderd om op passende wijze te kunnen reageren op gemeenschappelijke dreigingen; is van oordeel dat de EU-lidstaten, met name de 21 lidstaten die ook deel uitmaken van de NAVO, coherent moeten optreden en zonder het trans-Atlantische partnerschap te veronachtzamen, moeten overwegen een duidelijke "Europese ambitie" op het gebied van vermogensontwikkeling vast te stellen, met name door hun investeringen in onderzoek en innovatie op te voeren; dringt er bij de 21 lidstaten die ook deel uitmaken van de NAVO op aan het beginsel van één set strijdkrachten toe te passen door dezelfde potentieel beschikbare vermogenspool op te geven voor planningsdoeleinden in het kader van de EU en de NAVO; spoort de leden van beide organisaties aan meer inspanningen te leveren om daar waar de behoeften elkaar overlappen te komen tot grotere samenhang tussen de resultaten van het NDPP en de EU-initiatieven op het gebied van vermogensontwikkeling, in het bijzonder de vermogensdoelstellingen met een grote impact (HICG), het vermogensontwikkelingsplan (CDP) van de EU en de EU-CARD, teneinde onnodige overlappingen te voorkomen en beter te reageren op nieuwe dreigingen; benadrukt de belangrijke rol van het EDA bij de opstelling van het CDP van de EU; onderstreept dat elke evaluatie van de EU-doelstellingen eveneens betrekking moet hebben op de hoofddoelen en de HICG; beklemtoont dat een dergelijke evaluatie essentieel is om te kunnen genieten van alle voordelen van initiatieven zoals PESCO; is er bovendien van overtuigd dat de EU de onderlinge koppeling tussen planning, onderzoek en de ontwikkeling van vermogens moet verbeteren;

44. is van mening dat de Europese bondgenoten in de NAVO, waar mogelijk met steun van Europese partners die geen deel uitmaken van de NAVO, moeten trachten te zorgen voor een adequate verdeling van de lasten en van de verantwoordelijkheden teneinde voor een toereikend deel bij te dragen in het kader van het NDPP, rekening houdend met het belang en de rol van de Europeanen binnen de alliantie; is van mening dat dit tegelijkertijd het vermogen van Europa zou versterken om zich te verdedigen, en dus ook de operationele capaciteiten van Europa zou vergroten;

45. beklemtoont dat het trans-Atlantische partnerschap alleen succesvol kan zijn als alle lidstaten hun toezeggingen nakomen, ook voor wat investeringen in defensie betreft, en elkaar wederzijdse steun verlenen; beklemtoont de NAVO-doelstelling van 2 %, die tijdens de NAVO-top in Wales in september 2014 is bevestigd en door een aantal Europese NAVO-bondgenoten is behaald, en benadrukt dat de verwezenlijking van die doelstelling tevens een investering in Europese

veiligheid en stabiliteit is en ervoor zorgt dat Europa paraat staat om nieuwe mondiale uitdagingen het hoofd te bieden; herinnert eveneens aan de toezegging om 20 % van de jaarlijkse defensiebegroting te besteden aan het essentiële onderdeel onderzoek en ontwikkeling; beklemtoont dat nieuwe dreigingen, zoals cyber- en hybride dreigingen, boven op de al bestaande veiligheidsproblemen komen en dus aanvullende middelen vergen; beklemtoont dat veiligheid niet zomaar kan worden gemeten in termen van uitgaven ten belope van een bepaald percentage van het bbp, zoals tijdens de pandemie is gebleken, en dat er bij de beoordeling van de bijdragen ter verbetering van de collectieve defensie van de alliantie eveneens rekening moet worden gehouden met diverse andere elementen; dringt erop aan dat de defensie-uitgaven in absolute cijfers niet worden verminderd vanwege de economische uitdagingen waarmee de EU- en NAVO-leden als gevolg van de COVID-19-pandemie worden geconfronteerd;

46. onderstreept dat Europa, voor zover mogelijk, deze strategische uitdagingen op uitvoerige en coherente wijze moet beschouwen in het kader van de "geïntegreerde aanpak" van de EU, die steeds beter moet worden door de coördinatiemechanismen en commandostructuren te verbeteren en door rekening te houden met nieuwe dreigingen en uitdagingen, en op basis daarvan een besluit moet nemen over de vermogens die samen kunnen worden ontwikkeld en die zowel de bijdrage van de EU-lidstaten aan de collectieve NAVO-defensie ten goede komen als de interoperabiliteit van de Europese vermogens vergroten;

47. herhaalt zijn steun voor de daadwerkelijke uitvoering van de richtlijnen van het defensiepakket betreffende respectievelijk aanbestedingen op defensie- en veiligheidsgebied en overdracht van defensiegerelateerde producten; benadrukt dat de volledige uitvoering van die richtlijnen een belangrijke stap zou zijn in de richting van een Europese defensie-unie aangezien het defensiebeleid van de EU zo coherenter zou worden en de ontwikkeling van de Europese defensie-industrie zou worden bevorderd; is ervan overtuigd dat met de uitvoering van de richtlijnen op doeltreffende wijze het hoofd kan worden geboden aan de aanhoudende versnippering van de interne markt van de EU voor defensieproducten, die nog steeds leidt tot onnodige overlappingen en tot een toename van ondoelmatige defensie-uitgaven door de lidstaten; onderstreept het belang van een sterke, concurrerende en innovatieve Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB), in combinatie met het ontstaan van een EU-markt voor militaire uitrusting die volledig in overeenstemming is met de regels van de interne markt, en het Gemeenschappelijk Standpunt van de EU over wapenuitvoer; is van mening dat dit de Europese veiligheid zou vergroten en de leden van beide organisaties beter zou toerusten; dringt aan op verdere inspanningen met het oog op een volledig operationele gemeenschappelijke defensiemarkt; benadrukt hoe belangrijk het EDF is voor de bundeling van nationale middelen voor gemeenschappelijk onderzoek, ontwikkeling, aankopen, aanbestedingen, onderhoud en opleiding, en dringt aan op een strategische langetermijnoriëntatie van de projectfinanciering in dit kader; dringt aan op meer synergie tussen de EDTIB en vooraanstaande actoren uit de particuliere sector bij de ontwikkeling van opkomende technologieën voor tweeërlei gebruik, zoals AI, waarbij synergie met andere actoren (leden van het maatschappelijk middenveld, onderzoekers enz.) moet worden gewaarborgd; onderstreept het belang van samenwerking tussen het EDA en de NAVO en onderkent de waarde van industriële samenwerking op defensiegebied van de EU in het kader van de trans-Atlantische technologische en industriële samenwerking op defensiegebied; herinnert aan de ambitie op lange termijn om een sterke trans-Atlantische samenwerking in de industriële en defensiesector tot stand te brengen om de trans-Atlantische technologische en industriële ontwikkeling te bevorderen, waarbij onder meer kwesties worden aangepakt in verband met de voorzieningszekerheid, een gemeenschappelijke aanpak inzake intellectuele-eigendomsrechten, buitenlandse directe investeringen en wederzijdse toegang tot defensiemarkten; verzoekt de Commissie actief samen te werken met de NAVO om de trans-Atlantische technologische en industriële ontwikkeling te bevorderen; wijst erop dat de Europese defensie-initiatieven een aanvulling vormen op die van de NAVO en tot doel hebben het engagement van de lidstaten op defensiegebied te stimuleren; moedigt nauwe samenwerking aan tussen het EDA en de internationale staf van de NAVO;

48. benadrukt het belang van gezamenlijke Europese projecten, zoals het toekomstige luchtgevechtssysteem (Future Combat Air System, FCAS), Eurodrone, met volledige eerbiediging van het internationaal recht, en het grondgevechtssysteem (Main Ground Combat System, MGCS), en pleit voor meer ambitieuze en concrete projecten;

49. is verheugd over de toezegging van de EU en de VS tijdens de onlangs gehouden top tussen de EU en de VS om te werken aan een administratieve regeling tussen het EDA en de VS; dringt aan op de sluiting van een soortgelijke regeling met andere NAVO-bondgenoten buiten de EU, met name die waarmee de EU toetredingsonderhandelingen heeft opgestart, in voorkomend geval, met inachtneming van alle noodzakelijke waarborgen ter bescherming van de veiligheids- en defensiebelangen van de EU en haar lidstaten, teneinde de trans-Atlantische defensiesamenwerking te verdiepen door ervoor te zorgen dat de gebruikte militaire technologie volledig interoperabel is op technisch niveau;

50. is ingenomen met de verlenging van het New START-verdrag, die beide ondertekenaars extra tijd geeft om de onderhandelingen voort te zetten met het oog op het bereiken van overeenstemming over een nieuw instrument voor wapenbeheersing; pleit ervoor dat de EU en de NAVO zouden streven naar de betrokkenheid van andere staten, in het bijzonder China; herinnert eraan dat de samenwerking en investeringen op het cruciale gebied van lucht- en

raketverdediging moeten worden opgevoerd; spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over het verstrijken van het INF-verdrag, hetgeen met name voor de Europese landen een nieuw veiligheidsrisico schept; dringt erop aan dat de punten van bezorgdheid van Europa over veiligheid worden onderkend en dat hieraan tegemoet wordt gekomen; betreurt dat enkele landen zich onlangs hebben teruggetrokken uit het Verdrag inzake het open luchtruim;

51. bevestigt opnieuw zijn volledige steun voor de verbintenis van de EU en haar lidstaten ten aanzien van het NPV als de hoeksteen van de regeling voor nucleaire non-proliferatie en ontwapening; onderstreept dat doeltreffende maatregelen moeten worden genomen in de richting van nucleaire ontwapening; bevestigt zijn eerdere verklaring dat de internationale vrede en veiligheid wordt versterkt in een wereld waar geen kernwapens bestaan of worden verspreid; dringt er bij de EU en de NAVO op aan te streven naar een ambitieuze agenda voor de instandhouding en de versterking van doeltreffende internationale regelingen inzake wapenbeheersing, ontwapening en non-proliferatie, als hoeksteen van de mondiale, trans-Atlantische en Europese veiligheid, en herinnert eraan dat beleid moet worden gevoerd om vooruitgang te boeken met de vermindering van de kernwapenarsenalen en om grenzen te stellen aan de stationering van hypersone raketten; uit zijn bezorgdheid over de huidige ontwikkelingen en initiatieven in Iran met betrekking tot het Iraanse uraniumverrijkingsprogramma; herhaalt zijn niet-aflatende steun voor het gezamenlijk alomvattend actieplan (Joint Comprehensive Plan of Action, JCPOA) als het beste middel om garanties te verkrijgen voor een uitsluitend vreedzaam gebruik van kernenergie door Iran; is verheugd over de hervatting van de besprekingen en roept alle partijen op het akkoord opnieuw volledig na te leven;

52. dringt er bij de EU en haar instellingen op aan om, voortbouwend op de "geïntegreerde aanpak", in alle fasen van de beleidsvorming zowel een gemeenschappelijke veiligheids- en defensiecultuur te ontwikkelen, die in overeenstemming is met het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten, als een strategische aanpak, en deze twee aspecten in het bijzonder toe te passen op de besluitvorming op het gebied van handel, beheer van de toeleveringsketen, screening van investeringen, ontwikkelingssamenwerking, infrastructuur, mobiliteit en digitale technologieën; onderstreept de cruciale rol van het strategisch kompas in dat verband; onderstreept dat de EU-instellingen goed geplaatst zijn om een gezamenlijke respons uit te werken op het gebied van hybride en cyberdreigingen en voor de bestrijding van desinformatiecampagnes; is in dat verband ingenomen met het pakket inzake de Veiligheidsunie van december 2020 en is van mening dat dit een goede eerste stap is die snel door verdere acties moet worden gevolgd; wijst op het voorstel voor een NIS 2-richtlijn;

53. benadrukt dat militaire mobiliteit belangrijk is om de snelle verplaatsing van strijdkrachten binnen en buiten de EU te waarborgen, hetgeen van belang is voor een doeltreffende en preventieve defensie; verzoekt de EU en haar lidstaten zich meer in te spannen om de procedurele belemmeringen voor militaire mobiliteit verder weg te nemen; is ingenomen met de cruciale rol die de EU vervult bij het vergroten van de militaire mobiliteit, en verlangt dat er aanzienlijk meer inspanningen worden geleverd om dat project uit te voeren, met name in het kader van PESCO maar ook door er bij de lidstaten op aan te dringen dat zij hun industriële basis aansporen om voorstellen te doen voor concurrerende projecten die voor medefinanciering door de EU in aanmerking komen; roept op tot een grotere synergie aan de kant van de EU tussen de verschillende betrokken actoren; benadrukt dat militaire mobiliteit alleen kan slagen met een overheidsbrede aanpak waarbij de EU-instellingen, de lidstaten en de NAVO betrokken zijn; dringt erop aan een actieplan in overweging te nemen waarin de nadruk wordt gelegd op de gemeenschappelijke belangen van de EU en de NAVO op het gebied van militaire mobiliteit en meer ambitie wordt getoond met betrekking tot digitalisering, de cyberveerkracht van vervoersinfrastructuur en -systemen en de mogelijkheid om artificiële intelligentie te gebruiken ter bevordering van militaire mobiliteit; is van mening dat dit project aantoont dat samenwerking tussen de EU en de NAVO een meerwaarde heeft en dat de instrumenten en bevoegdheden van de EU kunnen bijdragen tot de collectieve defensie van de NAVO; is verheugd dat aanzienlijke financiële middelen van de EU zijn toegewezen aan samenwerkingsprojecten op het gebied van defensie, ook al stemmen zij niet met de oorspronkelijke ambities overeen; herinnert eraan dat 38 van de 46 huidige projecten in het kader van PESCO in overeenstemming zijn met de prioriteiten van de NAVO inzake defensieplanning, en juicht toe dat derde landen aan dergelijke projecten kunnen deelnemen, overeenkomstig het desbetreffende Raadsbesluit;

Naar een ambitieus partnerschap

54. sluit zich volledig aan bij de verklaring in het recente communiqué van de NAVO dat de Europese Unie een unieke en essentiële partner voor de NAVO blijft; herhaalt in dit verband zijn sterke overtuiging dat de betrekkingen tussen de EU en de NAVO op een werkelijk strategisch niveau moeten worden gebracht om het volledige potentieel van het partnerschap te benutten, en dat daarbij moet worden voortgebouwd op de ongekende vooruitgang die reeds werd geboekt, met als algemeen doel het opbouwen van een echte band tussen beide organisaties; pleit voor regelmatige speciale topontmoetingen met alle staatshoofden en regeringsleiders van de NAVO en de EU om het vertrouwen en begrip op het hoogste niveau in stand te houden, en spreekt zijn langetermijnvisie met betrekking tot een Partnerschapsraad van de EU en de NAVO uit; pleit voorts voor een bespreking over de oprichting van een permanente Raad van ministers van Defensie van de EU, die nauw betrokken moet worden bij de bijeenkomsten van de ministers van Defensie van de NAVO; onderstreept in dit verband het beginsel van inclusiviteit;

55. wijst nogmaals op het beginsel van inclusiviteit en spoort aan tot meer gezamenlijke informele bijeenkomsten alsmede gezamenlijke verklaringen en mededelingen van de leiders van de instellingen van de EU en de NAVO; herhaalt zijn eerdere oproepen aan de EU en de NAVO om regelmatig ambitieuzere gezamenlijke oefeningen te organiseren, daarbij voort te bouwen op de bestaande praktijk van parallelle en gecoördineerde oefeningen (PACE) en hierbij alle lidstaten en bondgenoten te betrekken, waardoor het wederzijdse begrip tussen de EU en de NAVO zou toenemen en de onderlinge samenwerking tussen het personeel nog beter zou worden; spoort ertoe aan om bij toekomstige oefeningen meer niet-gerubriceerde en gerubriceerde informatie uit te wisselen op inclusieve en niet-discriminerende wijze, als eerste stap voor de informatie-uitwisseling in echte crisissituaties;

56. roept alle leden op te streven naar de sluiting van een veiligheidsovereenkomst tussen Cyprus en de NAVO;

57. is ingenomen met de vooruitgang die is geboekt met betrekking tot de 74 gemeenschappelijke actievoorstellen; is evenwel van oordeel dat meer politieke steun nodig is om de volledige tenuitvoerlegging te waarborgen; dringt er voorts op aan dat er vlaggenschipprojecten worden voorgesteld, bijvoorbeeld op het gebied van opkomende en disruptieve technologieën en bijtanken in de lucht, naar het voorbeeld van projecten zoals die op het gebied van militaire mobiliteit, om de eigen inbreng te vergroten en de samenwerking tastbaarder en resultaatgerichter te maken;

58. onderstreept dat de EU en de NAVO hun inspanningen ter bestrijding van terrorisme moeten coördineren door de huidige werkwijze voor de uitwisseling van inlichtingen tussen de lidstaten en NAVO-bondgenoten te verbeteren en dat zij daarbij in het bijzonder de nadruk moeten leggen op beter, gemeenschappelijk situationeel bewustzijn op sleutelgebieden, zoals het ontstaan van veilige toevluchtsoorden en het gebruik door terroristen van opkomende en disruptieve technologieën en van hybride tactieken;

59. onderkent dat, gezien de institutionele beperkingen, de samenwerking tussen de EU en de NAVO in grote mate plaatsvindt op informeel en technisch niveau tussen personeelsleden, waardoor de actieve betrokkenheid van alle lidstaten en bondgenoten soms wordt beperkt; is van mening dat die beperkingen een zwakke plek zijn voor zowel de trans-Atlantische als de Europese veiligheid, onder meer omdat de GVDB-operaties van de EU hierdoor mogelijk geen toegang hebben tot NAVO-structuren; is van mening dat deze situatie onhoudbaar is en dringt er daarom bij alle belanghebbenden op aan te goeder trouw samen te werken om een oplossing te vinden die de samenwerking op alle niveaus formeler en voorspelbaarder maakt, teneinde werkelijke, solide betrekkingen tussen beide organisaties tot stand te brengen; is ingenomen met de discussie over de toekomstige militaire commandocapaciteiten van de EU, die interoperabel en compatibel moeten zijn met de NAVO om ervoor te zorgen dat de operationele capaciteit van de ene set strijdkrachten zo doeltreffend mogelijk wordt benut;

60. benadrukt dat de eendracht, de solidariteit en de cohesie tussen de bondgenoten moeten worden versterkt; onderkent de ernstige geschillen tussen de bondgenoten in het oostelijke Middellandse Zeegebied; is ingenomen met de invoering van het de-escalatiemechanisme van de NAVO; herhaalt zijn bezorgdheid over de aankoop door Turkije van het Russische raketsysteem S-400; wijst op het belang van verdere maatregelen om het vertrouwen te vergroten op basis van dialoog en wederzijds respect; is ernstig bezorgd over het optreden van Turkije, een strategisch belangrijk buurland en NAVO-bondgenoot; verzoekt Turkije provocerende en destabiliserende acties verder te vermijden en spoort het land aan een buitenlands, veiligheids- en binnenlands beleid te voeren dat in overeenstemming is met de verplichtingen en verwachtingen van een kandidaat-lidstaat en NAVO-bondgenoot;

61. herinnert eraan dat de EU en de NAVO beide gebaseerd zijn op gemeenschappelijke democratische beginselen; herinnert eraan dat het Noord-Atlantische Verdrag rechtstreeks is gekoppeld aan het VN-Handvest; verzoekt de NAVO van haar leden te eisen dat zij alle artikelen van het VN-Handvest volledig naleven; onderstreept dat het trans-Atlantische partnerschap niet alleen een sterke militaire tak nodig heeft, maar ook sterke en veerkrachtige samenlevingen; benadrukt de wederzijds versterkende band tussen een sterk democratisch fundament, dat berust op de eerbiediging van de op regels gebaseerde internationale orde, en een sterk trans-Atlantisch partnerschap, en dat alleen de combinatie van beide de duurzaamheid van onze democratieën kan waarborgen; steunt het voorstel van de regering-Biden voor een wereldwijde top van democratieën; dringt aan op meer inspanningen om rekening te houden met de hooggestemde aspiraties van de jongere generatie en de effectieve participatie van jongeren aan ons democratisch proces mogelijk te maken, en om jongeren duidelijk te maken voor welke strategische uitdagingen onze samenlevingen staan, zodat zij zich zeker betrokken voelen bij die belangrijke onderwerpen en onze gemeenschappelijke inspanningen actief ondersteunen;

62. herinnert eraan dat uit de Eurobarometer-enquêtes is gebleken dat een sterkere rol voor de EU op het gebied van veiligheid en defensie een prioriteit is voor de burgers van de EU; stelt voor om de samenwerking tussen de EU en de NAVO en bij uitbreiding veiligheids- en defensieaangelegenheden te bespreken tijdens de komende Conferentie over de toekomst van Europa, om ervoor te zorgen dat de stem van de bevolking wordt gehoord;

63. onderstreept het belang van proactieve, doeltreffende en transparante communicatie, zowel in als buiten de EU, en roept op tot nog nauwere samenwerking tussen het NAVO- en het EU-personeel inzake strategische communicatie, vooral met betrekking tot de bestrijding van desinformatie, buitenlandse inmenging en cyberaanvallen, in strategisch belangrijke gebieden zoals de Westelijke Balkan en de landen van het Oostelijk Partnerschap; pleit voor betere informatie-uitwisseling bij de opsporing van hybride aanvallen om het reactievermogen te vergroten; benadrukt echter dat zowel de EU als de NAVO hun respectieve onafhankelijke capaciteiten moeten behouden; steunt het idee om onafhankelijke kenniscentra op te richten voor de studie van vreemde talen die in strategisch belangrijke regio's worden gesproken;

64. onderstreept het belang van de parlementaire diplomatie en herhaalt zijn eerdere oproepen om de rol van de Parlementaire Vergadering van de NAVO te versterken; beveelt aan dat het Permanent Comité van de NAVO een volwaardige status zou toekennen aan de delegatie van het Europees Parlement in de Parlementaire Vergadering van de NAVO, overeenkomstig het belang van de samenwerking tussen de EU en de NAVO; dringt aan op een gezamenlijke bijeenkomst van de Commissie buitenlandse zaken van het Parlement en het Comité buitenlandse zaken van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden om te overleggen over de gemeenschappelijke veiligheidsbedreigingen voor het trans-Atlantische partnerschap en over de manier waarop sterkere samenwerking tussen de EU en de NAVO die kan helpen aanpakken;

65. is ingenomen met de eerste deelname ooit van een secretaris-generaal van de NAVO aan een bijeenkomst van het college van leden van de Commissie op 15 december 2020, waardoor een krachtig signaal werd afgegeven dat beide partijen zich ertoe verbinden het partnerschap tussen de NAVO en de EU te versterken; prijst Jens Stoltenberg, secretaris-generaal van de NAVO, voor zijn leiderschap en vastberadenheid om de betrekkingen tussen de EU en de NAVO te verbeteren, hetgeen in overeenstemming is met de ambities en prioriteiten die de EU-leiders hebben vastgesteld;

o

o o

66. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de secretaris-generaal van de NAVO, het Europees Defensieagentschap, de regeringen en parlementen van de lidstaten van de EU en de NAVO en de Parlementaire Vergadering van de NAVO.